

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΟΠΕΡΑΣ (2022)

Ημερομηνία έγκρισης Γ.Σ. της Ε.Μ.Ε.: 30 Οκτωβρίου 2015

Ανταποκρινόμενη στους βασικούς στόχους της και σύμφωνα επίσης με το πλαίσιο λειτουργίας και στόχων της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, η ερευνητική ομάδα για την «Όπερα» συνέχισε κατά το έτος 2021-2022 τις δραστηριότητές της σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέλη της, εστιάζοντας στα ακόλουθα κύρια σημεία:

- Την ανάπτυξη του ερευνητικού πεδίου της Όπερας στην Ελλάδα.
- Την οργάνωση και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων για τον εντοπισμό, την τεκμηρίωση, την παραστασιολογία, την καταλογογράφηση και τη μελέτη τεκμηρίων στο πλαίσιο Διπλωματικών Εργασιών ή Διδακτορικών Διατριβών.
- Τη διδασκαλία ειδικών μαθημάτων για την Όπερα σε επίπεδο Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Την οργάνωση συνεδρίων, συμποσίων, ημερίδων και σεμιναρίων με σκοπό τη μελέτη της όπερας αλλά επίσης και με στόχο τη διάδοση της οπερικής δημιουργίας στο ευρύτερο κοινό.
- Την προώθηση της διεπιστημονικής έρευνας με σκοπό την ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων στην έρευνα της όπερας και εν γένει του μουσικού θεάτρου.
- Την προώθηση και διάχυση της γνώσης για την Όπερα στο ευρύτερο κοινό.

Μέλη της Ερευνητικής Ομάδας για την «Όπερα» συμμετείχαν στο ετήσιο Διατμηματικό Συνέδριο 2022 που έλαβε χώρα στην Άρτα και οργάνωθηκε για πρώτη φορά φέτος από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων υπό την αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, εστιάζοντας, ανάλογα, σε ζητήματα δραματουργίας, θεωρίας και ανάλυσης, ιστοριογραφικής προσέγγισης της Όπερας τόσο της ευρωπαϊκής μουσικής δημιουργίας όσο και της νεοελληνικής οπερικής παραγωγής.

Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο της IMS 2022 (21st Quinquennial IMS Congress *Music across Borders*, Athens, August 2022)

Τα μέλη της Ερευνητικής Ομάδας για την «Όπερα» της ΕΜΕ συνεργάστηκαν και ετοίμασαν πρόταση για συνεδρία Στρογγυλής Τράπεζας με θέμα «Greek Opera Crossing the Borders», η οποία παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του διεθνούς συνεδρίου της IMS 2022 στην Αθήνα (22-26 Αυγούστου 2022).

Roundtable Chair (Σταματία Γεροθανάση)

Roundtable Respondent (Νικόλαος Μαλιάρας)

Οι συμμετέχοντες/ουσες της Στρογγυλής Τράπεζας:

Avra Xerapadaku:

«Encore! A reevaluation of the operatic work of Pavlos Carrer»

Maria Kitsiou:

«Pavlos Carrer and the Italian musical theatre: a comparative approach of the early work of the Greek composer»

Demetra Hondrou:

«How an established European gender crosses borders and incorporates Hellenic elements: The case of Marathon – Salamis (1886-88)»

Demosthenes Fistouris:

«From Italian scapigliatura to French belle Époque: Samaras' operas through the librettos by Ferdinando Fontana, Luigi Illica and Paul Milliet»

Stanimira Dermendzhieva:

«Vasily Kalafati's Opera *The Gypsies* (1899, revised 1937)»

Anastasia Siopsi:

«Composing music for ancient dramas by Greek composers since 1960s: innovative approaches of the music dramaturgical conventions»

Αναφέρονται ενδεικτικά οι συμμετοχές μελών της Ερευνητικής Ομάδας για την «Όπερα» στις γενικές θεματικές συνεδρίες του διεθνούς συνεδρίου της IMS 2022 (free paper sessions) καθώς και σε ομάδες μελέτης (IMS Study Groups):

Stamatia Gerathanasi:

«Mikis Theodorakis' and Aribert Reimann's opera *Medea*: Euripidean *Medea* crossing borders».

Stamatia Gerathanasi:

«The Concept of Fate in Enescu's *Oedipe* and in the Tragedies *Oedipus Rex* and *Oedipus at Colonus* by Sophocles: A Comparative Analysis».

Παρουσίαση στη συνεδρία της Regional Association for the Study of Music of the Balkans (IMS-RASMB) στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου της IMS – 21st Quinquennial IMS Congress, Athens, Greece, August 22-26, 2022.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται επίσης ορισμένες ενδεικτικές δράσεις σε ατομικό επίπεδο των μελών της ερευνητικής ομάδας για την «Όπερα», οι οποίες ολοκληρώθηκαν είτε σε επίπεδο αυτοδύναμης καλλιτεχνικής και ερευνητικής εργασίας είτε στο πλαίσιο συλλογικών δράσεων.

Ολοκλήρωση και υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής της Δήμητρας Χόνδρου με τίτλο: *Η μουσική δραματολογία της όψιμης Γαλλικής Ιστορικής Μεγάλης Όπερας στα έργα του Camille Saint-Saëns και του Jules Massenet* (Γμήμα Μουσικών Σπουδών, Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2022).

Έκδοση της μονογραφίας της Σταματίας Γεροθανάση:

Gerathanasi, Stamatia. *A Multimodal Approach to the Study of Opera in Aribert Reimann's Medea*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2022. Σελ. 240 [ISBN: 1-5275-8110-1]. (<https://www.cambridgescholars.com/product/978-1-5275-8110-4>)

Συμμετοχή της Σταματίας Γεροθανάση με την ιδιότητα της λυρικής τραγουδίστριας στις παρακάτω παραγωγές ως μόνιμο μέλος του καλλιτεχνικού δυναμικού του Stadttheater Pforzheim: Donna Anna (W. A. Mozart: *Don Giovanni*), Alice (Giuseppe Verdi: *Falstaff*), Infantin Isabella von Spanien (Paul Abraham: *Märchen im Grand-Hotel*), Bubikopf (Viktor Ullmann: *Der Kaiser von Atlantis oder die Tod-Verweigerung*), Chirinos (Hans Werner Henze: *Das Wundertheater*), Helena (Benjamin Britten: *A Midsummer Night's Dream*), Cio-Cio San (Giacomo Puccini: *Madama Butterfly*), Gertrud (Engelbert Humperdinck: *Hänsel und Gretel*). Επιπλέον, συμβόλαιο επισκέπτη στο Theater Magdeburg στο ρόλο της Saffi (Johann Strauß: *Der Zigeunerbaron*).

Αύρα Ξεπαπαδάκου: Πεπραγμένα 2022

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών *Παραστατικές Τέχνες*:

- Καθηγήτρια-Σύμβουλος, μέλος Σ.Ε.Π. και Συντονίστρια της Θεματικής Ενότητας ΠΑΤ 53: «Μορφές και Είδη του Μουσικού Θεάτρου».
- Μέλος της συγγραφικής ομάδας εκπαιδευτικού υλικού για τις Θεματικές Ενότητες ΠΑΤ 53: «Μορφές και Είδη του Μουσικού Θεάτρου», ΠΑΤ 64: «Ιστορία της Όπερας», και ΠΑΤ 65: «Το Λυρικό Θέατρο στη Νέα Ελληνική Σκηνή».

Δημοσιεύσεις

1. Χεραπαδάκου, Άννα (2022). “Popular Song in Nineteenth-century Greece”, in *Popular Song in the Nineteenth Century*, Derek B. Scott (ed.), Turnhout: Brepols, 297-316.
2. Χεραπαδάκου, Άννα (2022). “La diffusion du théâtre lyrique français en Grèce avant 1945”, in *Histoire de l’opéra français de la Belle Époque au monde globalisé*, Hervé Lacombe (ed.), Paris: Fayard, 536-538 & 550.
3. Παπαλεξίου, Έλενα & Αύρα Ξεπαπαδάκου (2022). «Ιχνηλατώντας το παρελθόν. Το αρχείο του Romeo Castellucci και της Societas Raffaello Sanzio: μία συμβολή στην ιστορία του Ευρωπαϊκού Θεάτρου», *Δημιουργικά Αρχεία ως Ζωντανά Τοπία Μνήμης στην Ψηφιακή Εποχή*, Έ. Παπαλεξίου (επιμ.), Αθήνα: CR.E.ARCH.-FagottoBooks, 147-194.

Ανακοινώσεις σε συνέδρια

1. Χεραπαδάκου, Α. “Music theatre networks of the 19th century: the Eastern Mediterranean”, *21st Quinquennial International Musicological Society Congress (IMS2022)*, Αθήνα, 22.08.2022.
2. Χεραπαδάκου, Α. “Cultural soirées of the 19th century Athenian elite”, *International symposium: Music-Cultural Exchange and the Nineteenth-Century Salon*, Πράγα, Institute of Art History, Czech Academy of Sciences, 18-19.07.2022.

Συντονίστριες της Ερευνητικής Ομάδας για την Όπερα κατά το έτος 2022:

Εύη Νίκα Σαμφών και Σταματία Γεροθανάση

Συμμετέχοντα μέλη της ερευνητικής ομάδας για την «Όπερα»: Μηνάς Αλεξιάδης, Νίκος Μαλιάρης, Γιώργος Σακαλιέρος, Αλεξάνδρα Γουλάκη-Βουτυρά, Θεόδωρος Κίτσος, Θανάσης Τρικούπης, Αναστασία Σιώφη, Κώστας Καρδάμης, Άννα-Μαρία Ρεντζεπέρη, Αύρα Ξεπαπαδάκου, Μαριάννα Σιδερά, Μαρία Κίτσιου, Δήμητρα Χόνδρου, Δήμητρα Μπαντέκα, Αγγελική Σκανδάλη, Στανιμήρα Ντερμεντζιέβα.

11 Ιανουαρίου 2023